

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdičky a soudkyň JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Kateřiny Šimáčkové v právní věci žalobce: **S. M.**, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 18. 8. 2010, č. j. 38 Cad 16/2004 - 75,

takto:

- I.** Kasační stížnost směřující do výroku v bodě II. **se zamítá.**
- II.** Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalobce podal u Krajského soudu v Ostravě žalobu, kterou se domáhá přezkoumání rozhodnutí žalovaného Krajského úřadu Olomouckého kraje č. j. OSV/3418/04/SD - 99/KR ze dne 8. 6. 2004, o nároku na dávku sociální péče. Současně žalobce požádal o ustanovení advokáta pro řízení o žalobě před krajským soudem.

O žádosti žalobce o ustanovení zástupce pro řízení o žalobě bylo rozhodnuto usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 6. 1. 2005, č. j. 38 Cad 16/2004 - 14, kterým žalobci byla ustanovena zástupkyní Mgr. Pavla Flodrová, advokátka, se sídlem Slovanská 7, Šumperk.

Téměř nečitelným podáním ze dne 21. 12. 2009, jež bylo krajskému soudu doručeno 28. 12. 2009 se žalobce domáhal ustanovení „jeho“ advokáta Mgr. Františka Drlíka pro uvedené žalobní řízení. Žalobcem v podání ze dne 12. 3. 2010, doručeném krajskému soudu 16. 3. 2010, byla vznesena námitka podjatosti proti soudkyni Krajského soudu v Ostravě JUDr. Miroslavě Ježoviczové.

Nejvyšší správní soud rozhodnutím ze dne 5. 5. 2010, č. j. Nao 26/2010 - 64, dospěl k závěru, že soudkyně Krajského soudu v Ostravě JUDr. Miroslava Ježoviczová

není vyloučena z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 38 Cad 16/2004.

Přípisem ze dne 23. 7. 2010, jež byl krajskému soudu doručen 27. 7. 2010, žalobce žádá soud, aby „zrušil“ advokátku Mgr. Pavlu Flodrovou a aby mu ustanovil „jeho“ advokáta Mgr. Františka Drlíka. Jednou z příloh, kterou žalobce soudu s tímto podáním soudu předložil, byl i přípis ustanovené advokátky Mgr. Pavly Flodrové ze dne 21. 7. 2010, sp. zn. 1299, kterým zástupkyně řádně informuje žalobce o skutečnosti, že u Krajského soudu v Ostravě je ve věci žalobce vedené pod sp. zn. 38 Cad 16/2004 nařízeno jednání na den 16. 8. 2010 v 9:00 hodin.

Ustanovená advokátka Mgr. Pavla Flodrová v reakci na podání žalobce ze dne 23. 7. 2010 ve věci žádosti o „zrušení“ ustanovené advokátky požádala podáním ze dne 5. 8. 2010, které bylo krajskému soudu doručeno 10. 8. 2010, o zrušení svého ustanovení zástupkyní žalobce z důvodu narušení nezbytné důvěry mezi klientem a jeho advokátem.

Krajský soud v Ostravě usnesením ze dne 18. 8. 2010, č. j. 38 Cad 16/2004 - 75, v bodě I. výroku zprostil Mgr. Pavlu Flodrovou, advokátku, se sídlem Slovanská 7, Šumperk, povinnosti zastupovat žalobce v žalobním řízení. V bodě II. výroku pak krajský soud rozhodl tak, že návrh žalobce, aby mu byl ustanoven jiný zástupce z řad advokátů, se zamítá.

V odůvodnění kasační stížností napadaného rozhodnutí krajský soud uvedl, že žalobce poté, kdy bylo jeho návrhu na ustanovení zástupce vyhověno, bezdůvodně žádal, aby mu soud ustanovil jiného advokáta. Dále soud uvedl, že je mu z jeho rozhodovací činnosti známo, že ve sporech vedených u krajského soudu žalobce opakovaně vznáší námitky vůči ustanoveným zástupcům. K tomuto postupu krajský soud konstatoval, že žalobci nic nebrání, není-li spokojen s osobami advokátů, jež mu byli soudem ustanoveni, aby si zvolil sám advokáta podle svého vlastního výběru a udělit takovému zástupci plnou moc k zastupování v řízení před soudem. Žalobce měl bezdůvodně opakovaně výhrady proti ustanovené zástupkyni, která byla ke své žádosti zproštěna povinnosti zastupovat žalobce v řízení o žalobě z důvodu nespolečné a narušení důvěry mezi ní a žalobcem. Krajský soud v Ostravě proto ze shora uvedených důvodů a s odkazem na právní názor vyslovený v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2010, č. j. 6 Ads 31/2010 - 257, již dalšího zástupce z řad advokátů žalobci neustanovil.

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal kasační stížnost téměř nečitelného obsahu, v níž brojí proti výroku uvedenému pod bodem II. usnesení a současně požádal s odkazem na ustanovení § 35 odst. 6 s. ř. s., aby mu byl ustanoven zástupcem „jeho“ advokát Mgr. František Drlík. Kasační stížnost k výzvě soudu č. j. 38 Cad 16/2004 - 81 ze dne 13. 9. 2010 ve stanovené lhůtě stěžovatel toliko doplnil tak, že požádal o osvobození od soudních poplatků a aby mu byl ustanoven advokát Mgr. František Drlík, a přiložil některá soudní rozhodnutí s tím, že jeho vyjádření pro soud je zatrženo červeně.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení krajského soudu z hlediska uplatněných námitek, jakož i ve smyslu ust. § 109 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), a po posouzení věci dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Podle ust. § 35 odst. 8 s. ř. s. navrhovatel, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to třeba k ochraně jeho práv, může předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát; hotové výdaje zástupce

a odměnu za zastupování v takovém případě platí stát. Smyslem tohoto ustanovení je poskytnutí faktické a odborně fundované ochrany práv osobě, která splňuje podmínky pro osvobození od soudních poplatků, a u níž je takové ochrany třeba. Cílem ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s. je poskytnout kvalifikovanou právní pomoc rovněž sociálně slabému účastníku řízení. Toto ustanovení vychází z logiky, podle které by zákon nemohl splnit svůj účel a byl by diskriminační, kdyby intenzita ochrany závisela na sociálním postavení navrhovatele.

Ustanovení zástupce navrhovateli však není v žádném případě automatickým úkonem soudu, nýbrž úkonem, který vyžaduje také určitou součinnost ze strany navrhovatele, počínaje osvědčením podmínek ve smyslu ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s. Jednou z těchto podmínek je osvědčení potřeby zastoupení k ochraně práv účastníka řízení. To však neznamená, že by účastník svým jednáním neměl na existenci (resp. trvání) této podmínky žádný vliv. Jak již Nejvyšší správní soud konstatoval ve svém rozsudku ze dne 23. 3. 2006, č. j. 8 Afs 144/2005 - 137, aktivita účastníka řízení se v tomto ohledu nutně musí projevit rovněž v komunikaci s ustanoveným zástupcem; v opačném případě je totiž zastoupení zpravidla zcela bez efektu. Nekomunikuje-li navrhovatel s jemu ustanoveným zástupcem, musí pro to vždy být věrohodné a akceptovatelné důvody takový postup ospravedlňující (srov. Soudní judikatura ve věcech správních 674/2000).

Vzájemný vztah nedůvěry s ustanoveným advokátem, vůči kterému žalobce vznášel neodůvodněné námitky, nespolečně pracoval s ním a opakovaně žádal o ustanovení jiného advokáta, by primárně ani důvodem pro neustanovení advokáta jiného nebyl, nicméně dokresluje stěžovatelův postoj ke spolupráci s ustanovenými zástupci. Každopádně je tento vztah nedůvěry jasným důvodem pro zproštění advokáta od povinnosti účastníka řízení zastupovat.

Za popsaného stavu proto krajský soud nepochybil, jestliže ustanovenou zástupkyni na její žádost zprostil povinnosti zastupovat stěžovatele v řízení o žalobě. V situaci, kdy se stěžovatel sám svým jednáním, resp. svou nečinností, zbavil možnosti využít služeb ustanoveného zástupce, nečiní postup krajského soudu nezákonným ani skutečnost, že mu nebyl ustanoven advokát další.

Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené kasační stížnost podle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel, který nebyl v řízení úspěšný, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému prokazatelně žádné náklady v souvislosti s řízením o kasační stížnosti nevznikly, Nejvyšší správní soud mu proto náhradu nákladů nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. prosince 2010

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu